

Наши, ликовни, „КОЛОНИСТИ“

Пројам од 24. јула до 25. септембра
Културно лето 2026.

У сусрет Дану општине
**Добитници јавних признања
Градске општине Младеновац**

Боја и садржајан пројам културног лета
Програми за све генерације

Сарадња ОШ „Бора Лазих“ и ОШ „Пале“
Јачање братских веза

Савешни пољопривредницима
**Превентивне мере за ублажавање
последике суша код воћа**

**Малолетници без капије
на електричним скутерима**

Акција Агенције за безбедност саобраћаја
Направи паузу на свака 2 сата

Вештачка интелигенција у свакодневици
Да ли Ви може да нас превари?
Човек који је сваког понедељка добијао
писмо без адресе пошиљача

ОБАВЕШТЕЊЕ

У складу са Одлуком Града Београда о пречишћавању
и дистрибуцији воде члан 42. став 5

**ЗАБРАЊЕНО ЈЕ КОРИСТИТИ ВОДУ
ИЗ ГРАДСКОГ ВОДОВОДА ЗА
ПОЉОПРИВРЕДНЕ СВРХЕ,
ОДНОСНО ЗАЛИВАЊЕ ПОВРЋА,
ВОЋА И ДР.**

Комунална инспекција ГО Младеновац и
Комунална милиција Града Београда
утврђиваће да ли се вода из градског
водовода користи у складу са одредбама
поменуте одлуке, свако понашање у
супротности са тим биће санкционирано.

Културно лето 2026

24. 7. 2026.

Предавање „Света гора космајска“
доц. др Јасмина Ћирић,
Музеј у 19.00 часова

25. 7. 2026.

Затварање ликовне колоније -
башта хотела Селтерс

25. 7. 2026.

Дионис фест,
Башта хотела Селтерс, 19.00 часова

26. 7. 2026.

„Играле се делије“
Двориште ОШ „Коста Ђукић“ у Великој Иванчи
17.30 Тракторијада
18.00 Промоција зборника „Амајлија“
18.00 Такмичења у куцању ексера и гурању роло
бала
19.00 Надвлачење конопца
20.00 - Културно-уметнички програм
21.30 - Концерт Неле Видаковић и
Дејана Недића Тејовца

1. 8. 2026.

„Дан деспота Стефана“
Манастир Павловац
у 10.00 часова

1. 8. 2026.

Дан деспота Стефана
Порта цркве Св. Илије у Црквинама
у 19.00 часова

2. 8. 2026.

Дан општине Младеновац
18.00 Дечији маскенбал - Плато испред општине
18.00 Сликарска радионица „Младеновац на платну“
- Градски парк
18.00 - „Face painting & Body art“ за децу
18.30 - Аниматори Плато испред општине
20.00 - Концерт Плато испред општине

13. 8. 2026.

„Балкански сусрети“ Ковачевац
20.30 Концерт дечјих ансамбала из Србије

14. 8. 2026.

„Балкански сусрети“ - Ковачевац
19.30 Отварање Ликовне колоније Б'АРТ-КОД

у ОШ „Живомир Савковић“

20.30 - Отварање фестивала и концерт

15. 8. 2026.

„Балкански сусрети“ - Ковачевац
10.00 Дефиле учесника и мини концерт
на градском тргу
20.30 Концерт друго фестивалско вече

16. 8. 2026.

„Балкански сусрети“ - Ковачевац
20.30 Концерт треће фестивалско вече

5. 9. 2026.

„Космајски казан“
Двориште компаније „Библи“
у Пружатовцу у 17.30 ч.

12. 9. 2026.

„Прело“
Порта Храма Светог Ђорђа у Рабровцу
19.00 Отварање манифестације и концерт
фолклорних ансамбала

13. 9. 2026.

„Прело“
Порта Храма Светог Ђорђа у Рабровцу
19.00 Концерт фолклорних ансамбала

14. 9 - 20. 9. 2026.

Дани европске баштине

15. 9. 2026.

Одавање почаст шкотском санитетском особљу
Спомен-чесма „Црквенац“ у 11.00 часова

18. 9. 2026.

Из Младеновца за Србију
Фестивал домаће радиности, природних, културних
и туристичких потенцијала
Градски парк у 10.00 часова

22. 9. 2026.

Промоција књиге „Нестале бајке“
Слађана Андрић
Свечана сала „Др Елси Инглис“
19.00 часова

25. 9. 2026.

Писци деци - поводом дана матерњег језика
Свечана сала „Др Елси Инглис“
19.00 часова

Добитници јавних признања Градске општине Младеновац

На Свечаној седници ГО Младеновац која ће се поводом Дана општине одржати 2. августа биће уручена јавна признања. Након расписивања конкурса и одлуке која је донела комисија, а на скупштинском заседању усвојили одборници локалног парламента одлучено је:

Грб градске општине Младеновац додељује се:

Слободану Сijanковићу Лицку, новинару, хроничару и уреднику недељника „Младеновачки глас“, за вишедеценијски, изузетан допринос локалном новинарству и очувању историјског и медијског идентитета града.

Мали грб градске општине Младеновац додељује се:

Сави Уриновићу, ученику генерације Гимназије Младеновац, за изванредне вишегодишње резултате и освојене награде на републичким и окружним такмичењима из физике и математике, на престижним музичким такмичењима у класи клавира као и ангажовање у спортским клубовима (атлетика, карате, одбојка).

Јавно признање – Повеља градске општине Младеновац додељује се:

Предузећу за производњу, промет и пружање услуга „БРАМИД“ доо Младеновац, за изузетан дугогодишњи допринос развоју локалне привреде, јачању привредних потенцијала општине и отварању нових радних места – у области привреде;

Дејану Гајићу, истакнутом пољопривреднику из Ковачевца, за успешно и профитабилно пословање пољопривредног газдинства које подстиче укупан развој пољопривреде и останак на селу – у области пољопривреде;

Мирославу Александрићу, хроничару и истраживачу грађе о фотографији, фотографу и песнику, за посвећени истраживачки рад који доприноси очувању историје српске фотографије, као и за објављивање монографија из ове области, као трајних сведочанстава једног времена – у области новинарства и публицистике;

Сеоском туристичком домаћинству „Виногради змајевачки“, за успешно пословање и престижну туристичку и угоститељску понуду у оквиру комплекс „Виногради змајевачки“ који доприноси развоју и унапређењу локалног сеоског туризма – у области туризма.

Библиотеци „Деспот Стефан Лазаревић“ Младеновац, за неговање културног идентитета, традиције, читалачке културе као и едукативне програме и радионице који континуирано доприносе образовном и културном животу општине – у области образовања и васпитања;

Вукашину Ђурђевићу, фудбалеру из Младеновца, члану ФК Партизан и репрезентативцу Србије, за изузетан спортски талент и рад на његовом усавршавању у најуспешнијим клубовима и највишим лигама – у области спорта;

Поч. Дејану Манделцу, истакнутом иконописцу, дизајнеру и културном делатнику за изузетан и вишедеценијски допринос културном, духовном и уметничком животу Младеновца, као и за трајни допринос очувању и афирмацији културног и духовног наслеђа Шумадије – у области културе (постхумно);

Захвалница градске општине Младеновац додељује се:

Наташи Јевтић, професорки разредне наставе у ОШ „Момчило Живојиновић“, за изузетан допринос инклузији деце са сметњама у развоју, подстицању хуманости и прихватању различитости код деце;

Слободану Обреновићу, произвођачу традиционалних домаћих производа, оснивачу Удружења грађана „Варовнице“ и друштвеном активисти, који својим деловањем и посвећеношћу даје изузетан допринос промоцији и развоју села Влашка, као и читаве општине Младеновац;

Елизабети Малетић, медицинској сестри у Дому здравља Младеновац, за изузетан професионализам и пожртвованост, емпатију и људскост, тимски рад и колегијалност који доприносе успешном функционисању система примарне здравствене заштите у локалној заједници;

Ненaду Ранковићу, власнику кројачке радње „Ранковић“, као признање породичној традицији која деценијама, као симбол квалитета и занатских вештина, доприноси опстанку старих заната у Младеновцу;

Данки Пантвић, предузетници из Рајковца, власници фризерског салона „Маја“, за више од пола века традиције и квалитета, друштвено-руководилачки рад и углед у занатству као и дугогодишњи хуманитарни рад и донаторство;

Друштву са ограниченом одговорношћу „ДЕМАКО-ТРАДЕ“ Младеновац, за значајан допринос привредном развоју локалне заједнице, унапређењу тржишта некретнина и стварању услова за квалитетнији живот и пословање на територији општине;

Петру Нисићу, музичком уметнику и аутору, за успешан ауторски рад и висока национална признања, за изузетан хуманитарни ангажман који носи снажну подршку солидарности и емпатије и свеукупни допринос друштвеном животу заједнице и њену афирмацију.

Извор: Младеновац уживо

УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА И ЦРКВЕНА ОПШТИНА
ВЕЛИКОИВАНЧАНСКА
Позивају вас на манифестацију

ИГРАЛЕ СЕ ДЕЛИЈЕ

26. јула 2026.
у Великој Иванчи, црква Св. Великомученика
Димитрија и школско двориште

17:30 Тракторијада
18:00 Промоција зборника
18:00 Такмичење у куцању ексера
18:30 Такмичење у гурању роло бала
19:00 Такмичење у надвлачењу конопца
20:00 Културно уметнички програм
21:30 Концерт Неле Видаковић и Дејана Недића Тејовца

 20бродогили! **AgroGas**

Бојаи и садржајан програма културног лета

Програми за све генерације

Градска општина Младеновац припремила је ове године за своје суграђане изузетно бојаи и занимљив програма у оквиру традиционалне манифестације „Културно лето“. Са бројним фестивалима фолклора, промоцијама књижа, уметничким колонијама и астрономским манифестацијама, овогодишњи културни репертоар осмишљен је тако да задовољи укусе свих генерација и, према најавама организатора, трајаће све до октобра.

„Када је реч о овогодишњем програму, сматрам да смо подigli лествицу у погледу квалитета и разноврсности садржаја. Посебно смо поносни на чињеницу да се све ове манифестације реализују у дивној сарадњи са нашим креативним удружењима, јер нам је заједнички циљ да културни живот стигне до сваког нашег суграђанина“, изјавила је чланица Већа Градске општине Младеновац задужена за културу и туризам, Снежана Адамовић.

Осврћући се на досадашњи део лета, Адамовић је истакла неколико великих и изузетно посећених догађаја који су већ иза нас. Она је посебно издвојила два велика фестивала фолклора: Међународни дечји фестивал фолклора „Дефест“ и Међународни фестивал фолклора у Влашкој. Према њеним речима, ови догађаји сваке године доносе невероватну енергију и на најлепши начин чувају нашу традицију, а ове године манифестације је посетио рекордно велики број публике.

Адамовић је најавила да Младеновчане и њихове госте тек очекује кулминација летњег програма, са посебним нагласком на предстојеће августовске и септембарске манифестације.

„Поред традиционалне Ликовне колоније, коју крајем јула организује Центар за културу и туризам Младеновац, као и манифестације „Играле се делије“ у Великој Иванчи посвећене нашем песнику Милораду Петровићу Сељанчици, желела бих да издвојим програм који нас очекује 1. августа поводом Дана деспота Стефана, који је одлуком Скупштине општине Младеновац проглашен за манифестацију од значаја за нашу општину. Тог дана ћемо у Црквинама, у порти цркве Светог Илије, као и у манастиру Павловац, припремити пригодан програм. Ово је за нас изузетно важан догађај јер њиме започињемо духовну и културну припрему за следећу годину, када се наша општина спрема да достојанствено обележи велики историјски датум – 600 година од упокојења деспота Стефана Лазаревића“, истакла је Снежана Адамовић, подсећајући да увод у овај јубилеј представља и стручно предавање доц. др Јасмине Ђирић о светогорским манастирима на Космају, које ће бити организовано 24. јула у младеновачком музеју.

Централни догађај лета свакако ће бити прослава Дана општине Младеновац, 2. августа. Како сазнајемо, ове године је поред Свечане академије и доделе јавних признања припремљен занимљив и богат садржај за најмлађе. На платоу испред општине и у Градском парку малишане очекују традиционални маскенбал, сликарска радионица „Младеновац на платну“, аниматори, али и новитети попут професионалног face painting-а и body art-а. Посебно изненађење вечери биће концерт Душана Свицара, који, према речима

организатора, неће бити класичан концерт, већ потпуно другачији музички концепт прилагођен целој породици.

„У оквиру Културног лета општине Младеновац, у понедељак 27. јуна, на простору базена „Фламинго“, очекује нас једно сасвим другачије и посебно вече на отвореном. Спој писане речи, емоција и живе музике доноси нам промоцију књижа ауторке Александре Балатон, те позивам суграђане да уживамо у летњем предвечерју испуњеном причама које додирују душу, али и сјајном музичком пратњом за коју су задужени Тодор и Ана“ најавила је Адамовић.

До краја Културног лета публику очекују фестивал фолклора „Балкански сусрети“ у Ковачевцу, као и дечји фестивал фолклора „Наше коло весело“, али и обележавање великог јубилеја – 130 година Културно-уметничког друштва „Војвода Јанко Катих“.

Календар манифестација заокружиће традиционална манифестација „Прело“ у Рабровцу, гастрономска манифестација „Космајски казан“ у Пружатовцу, као и велики сајам домаће радиности и туризма „Из Младеновца за Србију“, који ће 18. септембра у Градском парку окупити излагаче и туристичке организације из целог београдског региона.

М. Г.

**ДАН ОПШТИНЕ
МЛАДЕНОВАЦ**

2. АВГУСТ 2026.

18 ЧАСОВА

ДЕЧЈИ МАСКЕНБАЛ „ОБУЦИ РАДОСТ“
ПЛАТО ИСПРЕД ЗГРАДЕ ОПШТИНЕ

„FACE PAINTING & BODY ART“ ЗА ДЕЦУ
ГРАДСКИ ПАРК

СЛИКАРСКА РАДИОНИЦА
„МЛАДЕНОВАЦ НА ПЛАТНУ“
ГРАДСКИ ПАРК

АНИМАТОРИ
ПЛАТО ИСПРЕД ЗГРАДЕ ОПШТИНЕ

**20
ЧАСОВА**

КОНЦЕРТ ЗА ДЕЦУ – ДУШАН СВИЛАР
ПЛАТО ИСПРЕД ЗГРАДЕ ОПШТИНЕ

Сарадња ОШ „Бора Лазих“ и ОШ „Пале“ из њобратимске општинске Јачање пријатељских веза

Вишегодишња успешна сарадња Основне школе „Бора Лазих“ из Влашке и Основне школе „Пале“ из Републике Српске настављена је узвратном посетом ученика и наставника из Пала. Током боравка, гости из Републике Српске учествовали су у бројним образовним и заједничким активностима, размењујући искуства и примере добре наставне праксе. Овакви сусрети најбољи су доказ дугогодишњих, чврстих побратимских односа које општина Младеновац негује са општином Пале.

У оквиру пројекта „Шест школа, једна прича - Умрежени знањем“, одржани су угледни часови и радионице које су окупиле наставнике и ученике из више школа и градова. Поред домаћина и школе из Пала, у реализацији пројекта учествовали су и представници ОШ „Слободан Пенезић Крцун“ из Лазаревца, ОШ „Јанко Катић“ из Рогаче, „Биса Симић“ из Велике Крсне и „Јелица Миловановић“ из Сопота, који су кроз угледне часове и радионице представили примере успешне наставне праксе. За ученике и наставнике организован је и заједнички излет, као и обилазак знаменитости у Орашцу и Аранђеловцу.

ОШ „Бора Лазих“ била је центар размене знања, искустава и иновативних наставних метода, потврдивши да представља пример добре образовне праксе и место на којем се негује квалитет, сарадња и професионално усавађавање. Размена искустава међу наставницима, као и дружење ученика, допринели су јачању пријатељских веза и стварању нових могућности за будуће заједничке пројекте.

Овакви сусрети потврђују да образовање не познаје границе и да заједничким радом, разменом знања и међусобним уважавањем стварамо боље услове за развој ученика и унапређење квалитета наставе.

Сарадња у области образовања само је један од бројних сегмената повезивања општина Младеновац и Пале, а у наредном периоду у плану је додатно ширење и јачање заједничких активности на пољу културе, као и у свим другим областима од обостраног значаја.

Уговор за унапређење родне равноправности и подршку женама у Младеновцу

Председница општине Младеновац, Сузана Васић, потписала је са министарком Татјаном Маџуром уговор о додели средстава за реализацију пројеката усмерених на унапређење родне равноправности и побољшање положаја жена у нашој локалној заједници. Преко овог Јавног позива додељено је укупно 45 милиона динара за 29 општина и градова у Србији. Одобрена средства биће усмерена на подршку женском предузетништву, економском оснаживању, борби против насиља над женама и бољем усклађивању рада и родитељства.

„Потписивањем овог уговора, општина Младеновац наставља да активно улаже у стварање једнаких могућности, повећање без-

бедности и квалитетнији живот свих грађанки и грађана“, истакла је председница Васић.

Општорена 36. Ликовна колонија

Колонија младеновачких сликара

У галериј „Фоаје“ младеновачког Центра за културу и туризам отворена 36. Ликовна колонија која представља део пратећег програма обележавања Дана Градске општине Младеновац. Занимљиво да су ове године учешће узели искључиво младе-новачки сликари са чијим ће стваралаштвом посетиоци имати прилику да се упознају од 21. до 25. јула.

На овогодишњој Ликовној колонији ствараће и дружиће се са суграђанима сликари Бојана Ранковић, Јасмина Матовић, Невена Црногорац, Радиша Маринковић, Славица Вишњић, Светлана Тодоровић Милошевић, Тања Михаиловић и Зоран Фила. Присутне у галерији „Фоаје“ поздравили су уредник програма Јелена Миловић и ликовни критичар Радиша Маринковић који је подсетио на почетке ове ликовне манифестације која представља један од печата културних дешавања у граду под Космајем.

КУД „Шумадија“

На путу за Истанбул

На путу за Истанбул КУД „Шумадија“ из Влашке гостује већ неколико дана на репрезентативном фестивалу фолклора у Мездри (Бугарска). На фестивалу поред Србије, наступају Израел, Јерменија, Црна Гора, Мексико, Индија, Перу... са преко 400 учесника. Градоначелник града и општине Мездра приредио је пријем за све учеснике и посебно се захвалио КУД „Шумадија“ из Србије јер ово је наш други наступ на овом фестивалу, први пут смо учествовали 2021. године. Наши пријатељи из Мездре су у Влашкој на летњем фестивалу гостовали 2024. и 2025. године. Другог дана Интернационалног фестивала „Магија Мездре“ наступали смо у Зверину и то је била генерална проба за отварање фестивала, који се у овом прелепом граду одржава по шести пут. Организатор је учинио изузетну част Србији и нашем КУД-у позивом, да као учесници првог фестивала 2021. године, поново гостујемо у Мездри.

Наступе смо имали у свим околним местима које припадају Граду Мездра, а наш гала концерт на градском тргу био је за памћење. Ансамбл се представио „Влашким играма“ и најатрактивнијом кореографијом „Врањанска свита“ која годинама нами уздахе публике и за коју смо, на бис, играли неколико пута. Очекују нас два завршна наступа, а затим ансамбл наставља пут према Истанбулу на један је од три највећа фестивала фолклора на свету где учествује 24 земље са свих континената. А наша лепа Србија је тамо докле год допире наш мелос, песма, игра и музика.

Специјално за Младеновачки Глас из Бујарске Виктор Тодоровић

Пишу сѣручњаци ПССС Младеновац

Примена превентивних мера за ублажавање последица суше код коштичавог воћа

Под сушом подразумевамо дуготрајан недостатак воде на неком подручју, који настаје услед смањених падавина, те самим тим ниског нивоа површинских и подземних вода. Задњих година у воћарској производњи суша представља велики проблем, првенствено што се коштичаво воће често гаји без наводњавања. Разлози су препознатљиви, почев од традиције гајења, додатне инвестиције, недостатка воде, коришћења сортимента, бујних подлога и др.

Последњих година, све већи број произвођача, посебно у новоподигнутим засадима, управо због избегавања ризика и пада производње од последица суше, у засадима инсталира системе за наводњавање. Сушни периоди настају због лошег распореда падавина или дужег сувог перида, посебно током јула и августа. Последице од суше су различите у зависности од сортимента и од времена зрења плодова. Због ранијег зрења плодова у мањем су ризику кајсија и трешња, док је код вишње, па затим шљиве ризик већи. Штете остају и на стаблима у производној години, док ће род у наредној години бити под знаком питања. Под утицајем суше плодови шљиве постају жилавији, сувљи, губе на квалитету, остају на стаблу, на гранама са којих опада лишће, па и њих додатно исцрпљују. У тим случајевима користе се само за прераду, али и том приликом се јављају потешкоће при примени предвиђене технологије. Из свих тих разлога због јачања отпорности предузимају се бројне мере за ублажавање последица суше: - Колико је год могуће на газдинству бирати одговарајућу парцелу, локалитет, са земљиштем где се боље задржава влага, - Бирати сорте са бујнијим подлогама, - Бирати сорте што ранијег или што каснијег времена зрења, - Као важну ставку прилагодити обраду земљишта одржавању влаге у њему, - Познато је да коришћење веће количине органског ђубрива, најчешће примењиван стајњак, чува влагу земљишта, - Наводњавање је најефикаснија мера у борби против суше, јер се воћке

снабдевају водом на различите начине, нпр. капањем, површински, орошавањем, микрораспрскивачима, подповршински. Укратко ћемо споменути по неколико речи различитих система за наводњавање.

Приметно је да се најчешће примењује систем кап по кап, баш због својих предности, међу којима су економичност, лака примена, могућност примене водотопивих ђубрива, равномерно влажење, без забаривања, наводњавање жељене површине, смањен ризик од појаве болести и штеточина и др. Постоје и недостаци, најчешће су то запушења капаљки, оштећења цеви, што се да оправити. Када је у питању наводњавање вештачком кишом или ткз. орошавање, наводњава се цела површина засада воћа. Међутим овде постоје недостаци и додатни ризици јер може доћи до забаривања, као и већи је ризик од појаве болести и штеточина.

Поред свега у овом случају потребно је имати велике количине воде, што често није случај. Код микрораспрскивача нема забаривања, а низак је и ризик од појаве болести и штеточина. Једноставно се примењује, али је релативно скупа инвестиција. Примена потребне количине воде у право време на основу влажности земљишта, климатских карактеристика и стања воћака омогућава планирање, штеди воду, као и штити висину и квалитет приноса воћа.

Дил. инж. Љиљана Гвоздић ПССС Београд

Појава која забрињава

Малолетници без кацига на електричним скутерима

Младеновац је преплављен електричним тротинетима и скутерима, које углавном возе малолетници, чак и млађи од 10 година, без заштитне опреме и познавања саобраћајних прописа.

Управо због тога, бележи се повећан број повреда задобијених током вожње двоточкаша. Крајем јуна (25.VI) је усвојен нови правилник, па се грађани надају да ће сви бити безбеднији у саобраћају.

Илија, наш суграђанин каже: „Гледам децу и јежим се кад их видим по двоје, по троје на мотору. Остајем без даха зато што знам шта сам ја прошао и кроз шта сам прошао. И кроз шта су прошли сви моји око мене док сам стао на ноге и још се опорављам. Упућујем им апел

и савет добронамеран да то не раде. Мислим да њихови родитељи треба да обрате пажњу на то“, саветује Славко. Тротинете деца у Младеновцу возе углавном по тротоару и то двоје, троје у групи не обазирјући се на пешаке. Писац ових редова је на Тргу био сведок када је дечко ударио и оборио жену тротинетом и наставио као да се ништа није догодило. Тротинете полако смењују електрични скутери које возе малолетници без кациге, штитника, прс-

лука. Не знају саобраћајне прописе и правила. Немају ни сигурност ни стабилност. А бахатости не мањка. Због тога су и честе незгоде.

„Прошле године, био је већи број повреда са тротинетом, а сада смо уочили већи број повреда малолетне деце која возе електрични мотор или скутер. Имамо случајеве да су нам пацијенти и млађи од 10 година“, кажу у Дому здравља у Младеновцу. Возе скутере свуда, на улици, тротоарима, често су ноћу неосветљени, не чују се и то је велики ризик за остале учеснике у саобраћају, посебно пешаке.

Много Младеновачана се жали да су имали „блиске сусрете“ са младим возачима скутера и једва избегли озбиљније последице.

Грађани с нестрпљењем ишчекују резултате контроле примене новог правилника Закона о безбедности саобраћаја који ће, верујемо, заштитити најранивију категорију учесника у саобраћају - децу.

Жељко Мушавцић

Акција: Само одморан вози

Направи паузу на свака два сата

Агенција за безбедност саобраћаја већ осму годину заредом организује кампању под називом „Вози одморан“, која се реализује током летњег периода и подразумева различите превентивне активности усмерене на смањење броја саобраћајних незгода, броја погинулих и тешко повређених. Кампања „Вози одморан“ намењена је свим возачима и путницима који ће током јула и августа пролазити кроз Републику Србију - првенствено путницима који иду на дуга путовања, онима који транзитирају али и свима онима који се у летњим месецима нађу на нашим путевима. Наиме, из године у годину, упркос чињеници да је значајно повећаван обим саобраћаја на путевима Србије у летњем периоду, смањује се број погинулих и повређених особа у саобраћајним незгодама, што јасно показује у којој мери су значајне заједничке институционалне активности. Један од главних узрока саобраћајних незгода на путевима у току летњих месеци, које за последицу имају тешке телесне повреде или смртни исход, јесте умор. Циљ ове кампање је подизање свести код возача и да им се представи колико умор може бити опасан и до каквих последица може довести. Свакога дана у летњим месецима се догоди између 90 и 100 саобраћајних незгода.

У просеку лети месечно смртно страда око 40 лица и око 1.600 лица задобије повреде у саобраћајним незгодама. Време годишњих одмора јесте време када се сви опусте, а у саобраћају нема општања, јер је сваки тренутак изузетно битан, а некада и пресудан. Зато сви заједно треба да скренемо пажњу на одговорно понашање у саобраћају и да порука кампање „Вози одморан“ допре до што већег броја људи путем многобројних активности током лета. Возачима се саветује да провере техничку ис-

правност аутомобила, пажљиво испланирају своје путовање укључујући паузе на свака два сата и да на пут крену одморни и здрави, јер то је предуслов за безбедно и сигурно путовање.

У циљу повећања безбедности у саобраћају, смањења броја и последица саобраћајних незгода договорен је заједнички наступ и подршка кампањи „Вози одморан“, природних партнера на овом задатку: Агенције за безбедност саобраћаја, МУП-Управе саобраћајне полиције и ЈП „Путеви Србије“. Опрез у вожњи је неопходан током целе године, а посебно у шпицу туристичке сезоне када је појачан интензитет саобраћаја. Апелујемо на све возаче да не праве компромисе у вези тога како се осећају, да сви који планирају дужа путовања на њих крену само ако су одморни и да праве чешће паузе. Ауто-мото савез Србије је за возаче поуздана подршка на путу 24 сата, седам дана у недељи, у Србији и у Европи. Едукација грађана и промовисање одговорног учешћа у саобраћају су увек били и остају у фокусу АМС Србије.

Није фраза када се каже да је свака кампања која се спроводи у циљу унапређења безбедности саобраћаја на путевима важна, јер сваки сачуван људски живот у саобраћају је непроцењиво важан и зато кампања „Вози одморан“ је нарочито важна јер се реализује у периоду године када највише учесника у саобраћају страда у саобраћајним незгодама. Статистика каже да на путевима у Републици Србији током летње сезоне гину готово две особе на дневном нивоу, што је поражавајући податак. У саобраћају нема гаранција и један тренутак непажње може довести до фаталних последица.

Младеновачки Глас у сарадњи са Агенцијом за безбедност саобраћаја

Колико воде треба пити дневно?

Постоје савети које слушамо годинама, готово као правило које се не доводи у питање. Један од њих је онај о фамозних осам чаша воде дневно. Делује једноставно, логично и здраворазумски. Али чим се загребе испод површине, постаје јасно да ствари нису баш тако црно-беле. Колико заправо воде треба нашем телу, питање је које нема универзалан одговор. И то је прва ствар коју треба разјаснити. **Препоручујемо:** Постоји препорука да уносимо око један милилитар течности по калорији коју унесемо храном. За просечан дневни унос од 2.000 калорија, то би значило око два литра воде. Звучи уредно заокружено и зато се лако примило. Проблем је што тело не функционише по шаблону. Та количина може бити превише за једну особу, а недовољна за другу. Потребне за течношћу зависе од низа фактора, од телесне масе и нивоа физичке активности, до температуре околине и општег здравственог стања. Другим речима, оно што је довољно вашој колегиници, не мора бити довољно вама. Једна од највећих заблуда јесте да се хидратација своди искључиво на воду коју пијемо. У стварности, тело добија течност из много више извора. Храна, посебно воће и поврће, садржи значајне количине воде. Лубеница, на пример, има више од 90 одсто воде, док чак и намирнице попут јаја и меса доприносе укупном уносу течности. Уз то, организам сам производи одређену количину воде током процеса варења и претварања хране у енергију. Ни друга пића нису занемарљива. Млеко, сокови, па чак и кафа или пиво, у умереним количинама, такође учествују у хидратацији. Та идеја да „само вода рачуна“ једноставно није тачна. Са друге стране, недовољан унос течности тело врло брзо сигнализира. Блага дехидратација може да се манифестује кроз умор, главобољу, пад концентрације и промене расположења. То су они тихи сигнали које многи игноришу док не постану озбиљнији. Ипак, ни претеривање није без смисла. Форсирање великих количина воде без потребе не доноси додатне benefите, а може чак оптеретити организам. Постоје оквирне смернице које говоре да је мушкарцима у просеку потребно око 3,7 литара течности дневно, а женама око 2,7 литара, али то укључује све изворе, не само воду из чаше. Те бројке служе као оријентир, не као обавеза. Жеђ није непријатељ ког треба предухитрити, већ сигнал који треба поштовати. Пијте када сте жедни, повећајте унос када је вруће или сте физички активни, и не форсирајте оно што вам организам не тражи. Све остало је покушај да се тело стави у табелу, а оно то никада није било.

Mr Ph Биљана Мушавцић

САМО ОДМОРАН ВОЗИ

Направи паузу на свака 2 сата.

ONLY DRIVE RESTED

Take a break every 2 hours.

Умор успорава реакције. Кратак одмор може да сачува живот.

Fatigue slows your reactions. A short break can save a life.

Неиспричане младеновачке приче

Човек који је сваког понедељка добијао писмо без пошиљача

Пошта у Младеновцу памтила је свашта. Љубавна писма. Телеграме. Разгледнице са мора. Честитке за Нову годину. Али нико није памтио случај као што је био случај Милана Петровића. Милан је био пензионисани књиговођа. Тачан човек.

Навикнут на бројеве, чињенице и доказе. Није веровао у сујеверје. Ни у приче. Ни у случајности.

Зато га је прво писмо прилично узнемирило. Стигло је једног понедељка. На коверти је стајало његово име и адреса. Ништа више. Ни пошиљалац. Ни поштански жиг. Ни место одакле је послато.

Унутра се налазио само један лист папира. На њему је била исписана једна реченица:

„Не заборави кестен.“

То је било све. Милан је сатима гледао у папир. Није имао појма шта то значи.

Следећег понедељка стигло је ново писмо. Иста коверта. Исти рукопис. Само друга реченица.

„Погледај фотографију из 1974.“

Овог пута почео је да копа по старим албумима. После неколико сати нашао је фотографију снимљену у градском парку. На њој су били он и још тројица другова.

Иза њих је стајао велики кестен. Тек тада се сетио.

Испод тог дрвета заклели су се да ће остати пријатељи заувек. Живот је касније учинио своје. Један је отишао у иностранство. Други се преселио. Трећи је умро млад.

А Милан је остао у Младеновцу.

Следећег понедељка стигло је ново писмо. „Ниси дошао последњи пут.“

Сад је већ био узнемирен. Почео је да размишља ко би могао да му пише. Питао је родбину. Кошмије. Старе колеге.

Нико није знао ништа.

Писма су наставила да стижу. Увек понедељком. Увек по једна кратка реченица. Некад о местима. Некад о људима.

Некад о догађајима које је готово заборавио.

После неколико месеци схватио је нешто чудно. Свака порука односила се на некога коме се никада није захвалио. Или коме се није извинио. Или кога је једноставно изгубио из вида. Једно по једно, почео је да их тражи.

Старог професора.

Другарицу из школе.

Удовицу пријатеља.

Један по један разговор враћао је делове живота које је оставио иза себе. Онда је једног понедељка стигло последње писмо. Кратко као и сва претходна. Само једна реченица.

„Сада је све на свом месту.“

После тога више није стигло ниједно. Никад.

Милан је годинама чувао сва писма у фиоци. Пред крај живота показао их је унуку.

– Ко ти их је слао? – питао је дечак.

Милан се насмешио.

– Не знам.

– Па како онда знаш да су била важна?

Старац је погледао кроз прозор. Према улици којом је сваког дана пролазио.

– Зато што сам после њих поново пронашао људе.

Унук је отворио кутију. Пребројао је писма. Било их је тачно педесет и два. По једно за сваки понедељак у години.

А на дну кутије лежала је празна коверта.

Без пошиљача.

Као да чека нечије друго име.

(АИ и МГ)

У следећем броју:

Тајна сегмој сћейеника сћарој надвожњака

У корак са временом

Шта ВИ може, а шта не може

Може ли ВИ да нас превари?

Када је одговор лепо написан, логичан и изречен без оклевања, лако му поверујемо. Управо је у томе једна од опасности вештачке интелигенције: и нетачан одговор може да звучи потпуно уверљиво. Може ли, дакле, ВИ да нас превари? Може, али не на исти начин као човек.

Човек који лаже обично зна истину и намерно је мења. Вештачка интелигенција нема намеру да нас обмане. Њен проблем је у томе што понекад не зна одговор, али га ипак састави од речи и података који делују вероватно.

Тако може да наведе погрешан датум, измисли назив књиге, непостојећи документ или цитат који нико није изговорио. Такве грешке називају се „халуцинацијама“ вештачке интелигенције. Машина, наравно, не сања и не привиђа јој се ништа. Она само попуњава празнине оним што личи на добар одговор.

Проблем је што нас на грешку често ништа не упозорава. ВИ може да изговори неистину истим самопоуздањем као и проверену чињеницу. Зато лепо написан одговор није исто што и тачан одговор.

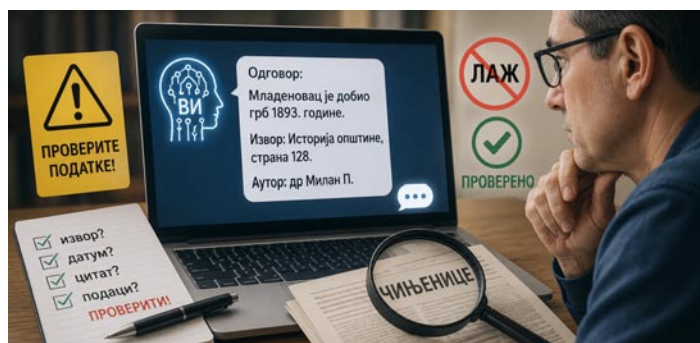
Посебан опрез потребан је када је реч о здрављу, праву, новцу, безбедности и јавним информацијама. ВИ може да објасни медицински или правни појам, али не сме да замени лекара или правника. Новинару може да помогне у тражењу података и обликовању текста, али ниједна важна тврдња не сме бити објављена само зато што звучи уверљиво.

Како да се заштитимо? Треба тражити извор, проверити датуме, имена, бројеве и цитате. Ако је податак важан, морамо га потврдити на још једном поузданом месту. Корисно је и питати ВИ: „У шта ниси сигурна?“ или „Шта је у овом одговору претпоставка?“

Данас ВИ може да направи и лажну фотографију, снимак или глас стварне особе. Зато више није довољно рећи: „Видео сам“ или „Чуо сам“. Морамо знати ко је садржај објавио, када је настао и постоји ли оригинал.

То не значи да вештачку интелигенцију треба одбацити. Она може бити изузетно користан сарадник у раду, учењу и свакодневном животу. Али само док човек проверава оно што добије. Најопаснија није ВИ која погреша.

Најопаснији је човек који јој све поверује.

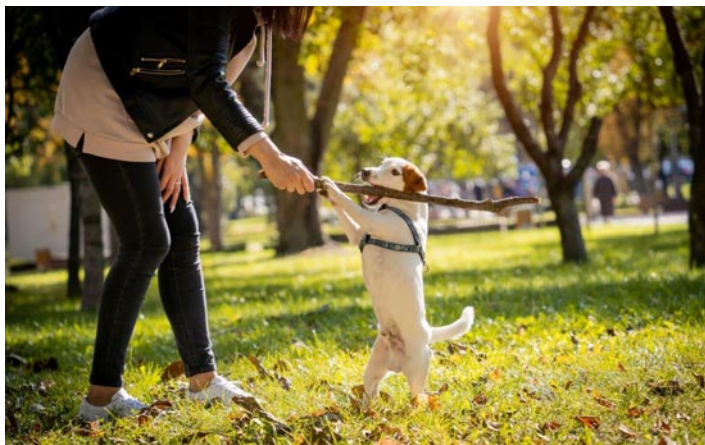

Пријремили: Слободан Сјанковић Лицко и ChatGPT-5.5

Обука паса (24)

Зашто се пас увек води са леве стране? Настала из практичне потребе да се пси оспособе за специјалне војно-полицијске намене, прва озбиљна обука службених паса настала је управо у војскама и полицијама западног света.

Како су водичи тих паса, војници и полицајци, у својој десној руци, током патрола, држали ватрено оружје, пушку или пиштољ, било је логично да своје псе увек воде, на поводцу, са своје леве стране, уз ногу. Јер, уколико је требало муњеви-то реаговати и зауставити преступника у бегу или одговори-ти чак на његов оружани напад, пас би се или одмах пуштао на бегунца или би морао да залегне поред свог водича, који је тада могао да потегне своје оружје, нанишани и пуца сво-јом десном руком. То правило „леве стране“ остало је, потом, и у кинологији као златна регула вођења паса. Зато не чуди да се и данас, у свим изложбеним риинговима света, пси увек воде са леве стране водича! Шта је то позитивно појача-вање у обуци? За време обуке пса неминовно ћемо морати да му издајемо одређене наредбе којима ћемо, у зависности од ситуације, додавати или позитивна или негативна по-јачавања.

Једноставније речено, мораћемо да пса награђујемо или кажњавамо. Пракса је показала да је у обуци, код већине паса, најделотворније позитивно појачавање, односно похвала када послуша и изврши команду. Али, уколико пас не послуша наредбу применимо негативно појачавање. Како? Не тако што ћемо га казнити већ тако што га нећемо похвалити. Вероватно се питате: каквог то има смисла? Има! Изнастанак похвале биће за пса довољна казна јер он инстинктивно жели да буде прихваћен као део „породичног чопора“, односно хоће да угоди нама, као „вођи“ групе. Уколико према њему тада будемо „хладни“ пас ће схватити да нисмо задовољни његовим понашањем и тражиће, наравно, начине да то поправи. Али, немојмо никада мучити пса! Запамтимо: у погрешним рукама „давилица“, која иначе служи да се процес учења олакша, може се претворити у прави механизам за мучење пса. Наш пас не би смео да бежи или да се сакрива од нас када узмемо „давилицу“ и поводник да бисмо га извели у шетњу. Напротив, ефекат би морао да буде сасвим супротан: пас када угледа поводник у рукама свог газде обично почне да скаче од радости јер зна да ће ићи у шетњу. Зато никад, али баш никад, па ни у циљу „успешније“ обуке, немојте да мучите, бијете или злостављате свог пса! Поготову немојте да му, у виду „казне за непослушност“, ускратите оброк или воду. То је апсолутно неприхватљиво и нехумано!

(Наставиће се)

На данашњи дан, 24. јул:

1701 - Антоан да ла Мот Кадилас основао је на обали реке Мичиген трговачки центар Поншартрен, који се развио у град Детроит.

1704 - Британске снаге под командом адмирала Џорџа Рука преузеле су Гибралтар од Шпанаца.

1783 - Рођен је јужноамерички револуционар, војсковођа и државник Симон Боливар. Ослободио је највећи део Јужне Америке од шпанске власти и био први председник Колумбије и Горњег Перуа.

1799 - Наполеон је извојевао своју последњу победу у освајању Египта, потукавши турску војску код Абукира.

1802 - Рођен је француски писац Александар Дима Отац, који се прославио романима „Три мускетара“, „Гроф од Монте Криста“, „Краљица Марго“.

1804 - Српска потера предvoђена Миленком Стојковићем ухватила је и погубила на дунавском острву Ада Кале београдске дахије Аганлију, Кучук Алију, Мулу Јусуфа и Мехмеда Фочића.

1906 - Умро је Стеван Сремац, најизразитији представник српске хумористичке прозе, „Ивкова слава“, „Зона Замфирова“, „Поп Ђира и поп Спира“.

1943 - Бомбардовањем Хамбурга, савезничко ваздухопловство је у Другом светском рату почело операцију „Гомора”.

1946 - САД су извеле прву подводну атомску пробу на коралским острвима Бикини у западном Пацифику.

1976 - Амерички свемирски брод „Викинг 1” спустио се на Марс да испита да ли постоје могућности за живот на тој планети.

1980 - Умро је британски филмски глумац комичар Питер Селерс, који се прославио филмом „Др Стренцлав” и серијом филмова о детективу Клузоу.

1981 - У кинеској провинцији Сечуан у поплавама је погинуло више од 700 људи, а милион и по је остало без домава.

2005 - Умро је Ричард Дол британски научник који је први открио везу између пушења и рака плућа.

2007 - Пет бугарских медицинских сестара и један палестински доктор, осуђени у Либији на доживотни затвор јер су наводно заразили на хиљаде либијске деце ХИВ вирусом, ослобођени су након договора Триполија и ЕУ

2011. - Умро је Милан Делчић Делча, драматург, музичар и концептуални уметник. Његове најпознатије песме су „Београд спава“, „Сићи до реке“, „Нове године“, „Изгледа да ми смо сами“.

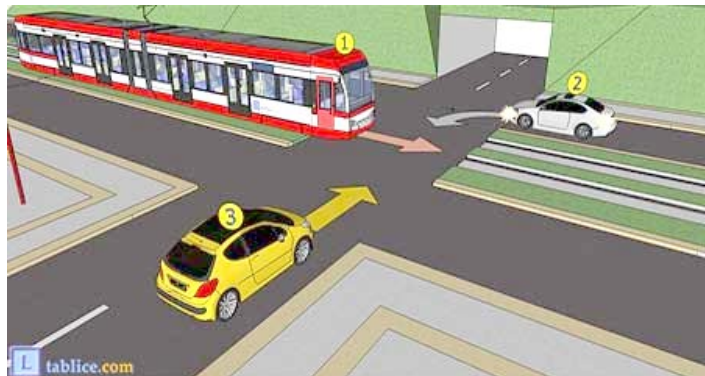
2014 - Авион Ел Алжира срушио се изнад северног Малија на путу ка Алжиру са 110 путника и шест чланова посаде.

2015 - Ауто компанија Фијат-Крајслер повукла је са тржишта 1,4 милиона аутомобила. До ове одлуке је дошло пошто су два хакера преко интернета преузели контролу над једним возилом Џип Чироки.

2018 - У пожарима који су у захватили околину Атине погинула је 91 особа.

M. G.

Мозгалица за возаче - Ко има предност?

У ситуацији приказаној на слици нема саобраћаја, сематфору, ни знакова што значај да примењујемо правила саобраћаја. Међутим, пошто се у овом случају на раскрсници налази и траваја, правила налажу да право првенства пролаза на неретгулисаној раскрсници у односу на трава возила, без обзира из кој правца долазе, има предност возило, затим право првенства пролаза у односу на возило са бројем 2 јер важи правилно десне стране и оно има право првенства пролаза у односу на возило са бројем 3.

УСПОРИ. НЕКО ТЕ ЧЕКА..

Код куће се не чека брзина.
Чека се човек.

Вози пажљиво.
Стигни жив.

ПРИЛАГОДИ
БРЗИНУ

НЕ КОРИСТИ
ТЕЛЕФОН

ВЕЖИ
ПОЈАС

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЕДНОСТ
САОБРАЋАЈА

ТИ БИРАШ. ЖИВОТ ПОБЕЂУЈЕ.